

Henrik Harpestreng: Plantago

- 1 Plantago est herba, quae non gratis plantago dicitur, quia
2 plantat et consolidat, quod corruptum est; quae decocta
3 cum butiro maiali et comesta bonam facit digestionem et
4 sanat, quidquid contusum est in homine vel confractum;
5 hoc bene consolidat et confirmat. Item magister quidam
6 nomine Avicenna ibat quodam die per viam, cui quidam
7 mercatores oneratis curribus obviam venerunt, et in via
8 vidit magnum colubrum iacentem, qui per curros et equos
9 graviter oppressus erat, (fortsættes på næste side)

plantag|o, -inis *n.3* vejbred
herba *f.1* urt, plante
gratis *adv.* uden anledning, uden grund
dico *3.* siger, kalder
quia *conj.* fordi
planto *1.* bringer i lave
consolid|o, -, -atum, -are *1.* styrker,
læger, helbreder
cor|rumpo, -rupi, -ruptum, -rumpere *3.*
beskadiger, ødelægger
de|coquo, -coxi, -coctum, -coquere *3.*
koger
butirum *n.2* smør
maialis *adj.* maj-, som hører til maj måned
com|edo, -edi, -estum, -edere *3.* spiser
bonus *adj.* god
sano *1.* helbreder, gør sund
quisquis *indefinit pron.* hvem/hvad end
der
con|tundo, -tudi, -tusum, -tundere *3.*
støder itu, knuser
vel *conj.* eller
con|fringo, -fregi, -fractum, -fringere *3.*
brækker i stykker, knuser
bene *adv.* godt, vel
confirmo *1.* styrker, gør rask

item *adv.* ligeledes
magister *m.2* lærer, magister
(betegnelsen på en akademisk grad)
quidam, quaedam, quiddam/quoddam
indefinit pron. en eller anden, en, et
no|men, -minis *n.3* navn
Avicenna *m.1* Avicenna (berømt persisk
læge, 980-1037)
eo, ii, itum, ire *4.* går
dies *m.5* dag
via *f.1* vej
mercator, -is *m.3* købmand
onero *1.* belæsser, bebyrder
currus *m.4* vogn
venio, veni, ventum, venire *4.* kommer
obviam *adv.* i møde
venio obviam + *dativ*
video, vidi, visum, videre *2.* ser
magnus *adj.* stor
coluber *m.2* snog, slange
iaceo, iacui, iacitum, iacere *2.* ligger
curros, læs currus
equus *m.2* hest
gravis *adj.* tung, svær, alvorlig
op|primo, -pressi, -pressum, -primere *3.*
trykker ned, knuser, kvæster

- 10 et tandem se erigens et de via egrediens vidit ibi
 11 plantaginem stare, ad quam veniens et de ipsa
 12 particulam rapiens masticavit, et cum ore suo eam
 13 imposuit vulneri, et sic huc et illuc in graminibus se volvit,
 14 et inde vires et sanitatem recepit; quod videns magister
 15 Avicenna admirabatur de hoc dicens, quia quod
 16 oppressum est et fere mortuum tua magna virtute
 17 reviviscit.

tandem *adv.* omsider, langt om længe
e|rigo, -rexi, -rectum, -rigere 3. rejser op, hæver, retter ud
egredior, egressus sum, egredi 3. *dep.* går bort, går væk
ibi *adv.* dér
sto, steti, statum, stare 1. står
particula *f. 1 (diminutiv af pars)* en lille del, et lille stykke
rapio, rapui, raptum, rapere 3. river, tager hurtigt
mastico 1. tygger
os, oris *n.3* mund
im|pono, -posui, -positum, -ponere 3. + *dativ* anbringer på, lægger på
vuln|us, -eris *n.3* sår
sic *adv.* således, sådan
huc *adv.* herhen, hid

illuc *adv.* derhen, dér, did
grajmen, -minis *n.3* græs
volvo, volvi, volutum, volvere 3. ruller, drejer
inde *adv.* derved, deraf
vis, viris *f.3* styrke, kraft
sani|tas, -tatis *f.3* sundhed
re|cipio, -cepi, -ceptum, -cipere 3. får tilbage, opnår igen
admiror 1. *dep.* beundrer, undrer mig
quia *konj.* at + note
fere *adv.* næsten
mortuus *adj.* død
virtus *f.3* dyd, god egenskab
re|vivisco, -vixi, -victum, -viviscere 3. lever op igen